

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2020. gada 27. oktobrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Aldis Laviņš un Gunārs Kusiņš, kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Alojās novada domes (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 202/2020),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma “Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības” 23.3., 23.4., 23.5., 23.6., 23.14. un 23.15. apakšpunktu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pantam un 101. panta otrās daļas pirmajam teikumam, kā arī Eiropas vietējo pašvaldību hartas (turpmāk – Harta) 4. panta sestajai daļai un 5. pantam.

2. Apstrīdētās normas noteic, ka Limbažu novadā citstarp ietilpst Alojās pagasts, Alojās pilsēta, Braslavas pagasts, Brīvzemnieku pagasts, Staiceles pagasts un Staiceles pilsēta.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pašvaldības domes pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19. panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. un 6. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei un Latvijas nacionālo tiesību normu atbilstību tiem Latvijas noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem, kuri nav pretrunā ar Satversmi. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 7. punkts noteic, ka tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu ir pašvaldības domei. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19. panta pirmo daļu pieteikumu Satversmes tiesā pašvaldības dome var iesniegt tikai tad, ja apstrīdētais akts aizskar attiecīgās pašvaldības tiesības.

Satversmes tiesa ir atzinusi: lemjot par to, vai pašvaldības dome ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ir jāpārbauda, vai pieteikuma iesniedzēja ir pamatojusi viedokli, ka apstrīdētais akts aizskar attiecīgās pašvaldības tiesības. Proti, vai no tām normām, atbilstība kurām tiek apstrīdēta, izriet tiesības konkrētajai pašvaldībai un vai apstrīdētā norma aizskar šīs tiesības, tas ir, rada pašvaldībai kādas nelabvēlīgas sekas. Savukārt šis viedoklis saistībā ar apstrīdēto normu pēc būtības ir izvērtējams lietas sagatavošanas un izskatīšanas gaitā (*sk. Satversmes tiesas 2008. gada 16. aprīļa lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2007-21-01 5. punktu*).

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētās normas aizskar pašvaldības tiesības, jo ar šīm normām Alojās novads kā patstāvīga pašvaldība beigs pastāvēt, bet tajā šobrīd ietilpstošās administratīvā iedalījuma vienības – Alojās pagasts, Alojās pilsēta, Braslavas pagasts, Brīvzemnieku pagasts, Staiceles pagasts un Staiceles pilsēta – tiks pievienotas Limbažu novadam. Pieņemot apstrīdētās normas, Saeima esot pārkāpusi labas likumdošanas un pašvaldības principu, tāpat neesot ievērojusi

subsidiaritātes principu un neesot pienācīgi konsultējusies ar Pieteikuma iesniedzēju un Alojā novada iedzīvotājiem. Pēc Pieteikuma iesniedzējas ieskata, apstrīdētās normas neatbilst Satversmes 1. pantam un 101. panta otrās daļas pirmajam teikumam, kā arī Hartas 4. panta sestajai daļai un 5. pantam.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19. panta pirmās daļas prasībām.

7. Satversmes tiesas likuma 18. panta ceturtās daļas 1. punkts noteic, ka pieteikumam pievieno koleģiālās institūcijas lēmumu, ja pieteikumu iesniedz koleģiāla institūcija. Savukārt atbilstoši Satversmes tiesas likuma 18. panta trešās daļas otrajam teikumam koleģiālas institūcijas pieteikumu paraksta tās vadītājs.

Pieteikumam ir pievienots Alojā novada domes 2020. gada 20. jūlija lēmums Nr. 284 par pieteikuma iesniegšanu Satversmes tiesā. Pieteikumu ir parakstījis Alojā novada domes priekšsēdētājs.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta trešās daļas otrā teikuma un ceturtās daļas 1. punkta prasībām.

8. Pieteikumā ir norādīta Pieteikuma iesniedzēja, institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu, un prasījums Satversmes tiesai. Pieteikumā ir ietverts lietas faktisko apstākļu izklāsts, kā arī juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 1. pantam un 101. panta otrās daļas pirmajam teikumam, kā arī Hartas 4. panta sestajai daļai un 5. pantam. Tam pievienoti Satversmes tiesas likuma 18. panta ceturtās daļas 2. punktā norādītie dokumenti.

Līdz ar to pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu "Par Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma "Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības" 23.3., 23.4., 23.5., 23.6., 23.14. un 23.15. apakšpunkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam un 101. panta otrās daļas

pirmajam teikumam, kā arī Eiropas vietējo pašvaldību hartas 4. panta sestajai daļai un 5. pantam” pēc Alojās novada domes pieteikuma (pieteikums Nr. 202/2020).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – **līdz 2020. gada 28. decembrim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Sanita Osipova